

Pressemelding

Dato: 2015-02-25

Sekretariatet for
Nasjonal transportplan
2018 - 2027

Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep.
0033 OSLO

Telefon: 02030

ntp.sekretariat@vegvesen.no

www.ntp.dep.no

83 prosent av transportarbeidet på skip

Det fraktes 500 millioner tonn gods til fra og i Norge årlig. En mindre andel av transportvolumet kan overføres mellom veitransport, sjø, tog og bane, heter det i transportetatens delutredning om godstransport.

Foreløpige beregninger tilsier at 5 til 10 millioner tonn kan overføres til tog eller skip, avhengig av styrken i tiltak som settes i verk. Det er på lengre strekninger at overføring har et potensiale, slik at transportarbeidet som kan overføres ikke er ubetydelig.

Delutredningen om godstransport er et godt faktagrunnlag for neste nasjonale transportplan. Hovedutredningen for godstransport kommer i juni i år.

Godstransporten er i hovedsak innrettet mot markedene som betjenes. Etterspørselen etter godstransport er summen av mange enkeltaktørers valg. Pris, regularitet og pålitelig har stor betydning. Oftest er det avsenderen som gjør transportvalgene. Store industri- og logistikkforetak har utviklet globale transportnettverk.

Selv om det nok er realistisk kun å overføre mindre mengder gods mellom transportformene, utgjør hver million tonn fra lastebil til tog og båt mange færre tungebiler på et belastet veinett.

Mindre nasjonal kontroll

Effektiv transport sikrer næringslivets konkurransekraft. En stadig mer spesialisert arbeidsdeling mellom land har gitt Norge høy velstandsvekst, men også innlemmet norsk næringsliv i vidtspennende verdiskapningsprosesser der beslutninger tas utenfor Norges grenser. Transportleddet utgjør en viktig funksjon for å binde slike verdikjeder sammen. Dette har bidratt til vekst i verdiskapningen, men mindre grad av nasjonal kontroll over godstransportutviklingen

Varesammensetning påvirker transport

Det er høy grad av stabilitet i næringenes tilknytning til transportmidler. Endringer i de ulike transportmidlenes andeler av godstransportmarkedet følger i all hovedsak av endringer i hva vi handler og hvem vi handler med, noe som lett påvirker transportmiddelfordelingen: Når eksporten av fersk fisk og sjømatprodukter øker, fører det til mer transport på veiene. Når volumet i oljeeksporten reduseres, avtar også sjøtransportens andel av transportmarkedet.

Utvidelsen av EU østover har påvirket godstransporten. Det har skjedd en forskyvning av industriproduksjon

og varestrømmer østover. Polen og Baltikum vokser fram som nye handelspartnere. Rimelig lastebiltransport i kombinasjon med et flerfoldig ferjetilbud over Østersjøen påvirker transportvolum på E6 gjennom Sverige og Norge.

Fakta

EU har satt som mål å overføre 30 prosent av godstransport på veiene som transporteres lengre enn 300 km. Det vil si at 7 millioner tonn gods skal flyttes fra de norske veiene.

- Transportetatene arbeider med en «Bred godsanalyse» som skal gi et kunnskapsgrunnlag om godstransport. Første delrapport «Godstransportens utvikling i Norge – kartlegging og problemforståelse» ble lagt fram 25. februar 2015.
- Skip utførte 83 prosent av det totale transportarbeidet i 2013, og 53 prosent av innenriks transport. Skipstransport dominerer utenrikshandelen.
- Jernbanen har en svært sentral rolle i innenlands distribusjon av containere med samlastede varer, og utfører også betydelige mengder bulktransporter, som er last i løs form i lasterom eller vogner, og for tømmer som fraktes over kortere strekninger. Totalt utfører jernbanen seks prosent av innenriks godstransportarbeid.
- Veitransporten står for 41 prosent av transportarbeidet innenriks. Veien benyttes i hovedsak til korte transport av bulkvarer for bygge- og anleggsbransjen og distribusjon av stykkgoods, men også til lengre transport, der andre transportformer i mindre grad utgjør noe alternativ. Lastebilnæringen utfører 10 prosent av det grensekryssende godstransportarbeidet.

Kontaktperson:

Prosjektleder Else-Marie Marskar, Statens vegvesen
Telefon: 908 30 840

Rapporten – og annet fra NTP-arbeidet – ligger på:

<http://www.ntp.dep.no/Nasjonale+Transportplaner/2018-2027/Utredninger+og+grunnlagsmateriale>